

KOMISJA EUROPEJSKA
DYREKCJA GENERALNA
ŚRODOWISKO

Dyrektor generalna

Bruksela 29.11.21
ENV.D.3/PO/fl ares (2021) 7334783

Szanowny Państwo Samorządowcy!

Dziękuję za pisma do wiceprzewodniczącego wykonawczego Timmermansa oraz komisarza Sinkevičiusa, którzy poprosili mnie o udzielenie odpowiedzi w ich imieniu. W pismach tych przedstawiają Państwo obawy dotyczące unijnych celów włączenia 30% terenów lądowych i morskich do obszarów chronionych wraz z objęciem jednej trzeciej z nich ochroną ścisłą. Obawiają się Państwo w szczególności, że wdrożenie tych celów może doprowadzić do utraty różnorodności biologicznej, zwiększenia emisji gazów cieplarnianych oraz negatywnych skutków społeczno-gospodarczych, szczególnie w sektorze leśnictwa. Wyrażają Państwo również obawy, że wyznaczenie dodatkowych obszarów objętych ochroną ścisłą może ograniczyć dostęp do lasów i innych terenów oraz że proces wyznaczania tych obszarów może uciepnieć z powodu nienaukowych i niejednorodnych kryteriów klasyfikacji.

Komisja docenia wszystkie zgłaszane do niej opinie w sprawie strategii na rzecz bioróżnorodności i innych elementów Europejskiego Zielonego Ładu i wsłuchuje się w nie uważnie, szczególnie w przypadku gdy są one formułowane przez wybranych w wyborach przedstawicieli Europejczyków.

W odpowiedzi na Państwa pisma chciałabym zauważyć, że „Unijna strategia na rzecz ochrony bioróżnorodności do 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia”¹ ponawia zobowiązanie do ustanowienia spójnej sieci obszarów chronionych. Stwierdzono w niej, że na obszarach chronionych różnorodność biologiczna jest w lepszym stanie, niemniej obecna sieć obszarów chronionych, w tym pod ochroną ścisłą, nie jest wystarczająca do zachowania różnorodności biologicznej w odpowiednim stanie. Strategia i zapisane w niej cele zostały również zatwierdzone przez Parlament Europejski² i Radę Unii Europejskiej.³

W strategii stwierdzono potrzebę, aby nowe obszary chronione były skoncentrowane na terenach o bardzo dużej wartości lub potencjale pod względem różnorodności

¹ COM(2020) 380 final.

² Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 czerwca 2021 r. w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia.

³ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/10/23/council-adopts-conclusions-on-the-eu-biodiversity-strategy-for-2030/>

biologicznej oraz największym potencjale w zakresie wychwytywania i przechowywania węgla. Szczególnie wskazano w niej lasy pierwotne i starodrzewy jako ekosystemy potrzebujące ochrony ścisłej celem ich zachowania. W strategii podkreślono również, że znaczące obszary bogatych w węgiel ekosystemów, takich jak torfowiska, użytki zielone, tereny podmokłe, namorzyny i skupiska trawy morskiej, także powinny znaleźć się pod ochroną ścisłą.

Cele strategii mogą zostać osiągnięte poprzez wyznaczenie dodatkowych obszarów chronionych i pod ochroną ścisłą, w ramach uzupełnienia sieci Natura 2000 lub krajowych systemów ochrony, włącznie ze środkami ochrony przestrzennej mającymi na celu zapewnienie zgodności z ramowymi dyrektywami wodną i w sprawie strategii morskiej. Za działania te odpowiedzialne będą państwa członkowskie.

Komisja wraz z Europejską Agencją Środowiska przedstawiła kryteria i wytyczne w zakresie określania i wyznaczania dodatkowych obszarów chronionych, włącznie z definicją ochrony ścisłej, oraz odpowiednich planów zarządzania. Projekt takich wytycznych od ponad roku jest przedmiotem dyskusji z państwami członkowskimi i interesariuszami w ramach otwartego i partycypacyjnego dialogu, który miał już cztery rundy. Komisja planuje opublikowanie uzgodnionych kryteriów i wytycznych do końca 2021 r.

W odniesieniu do Państwa obaw dotyczących ekonomicznych skutków ww. celów, w strategii stwierdzono, że powiększenie obszarów chronionych, poza korzyściami jakie przynosi przyrodzie, ma również pozytywne skutki dla klimatu w zakresie adaptacji i gospodarki⁴. Dla przykładu ocenia się że każde euro zainwestowane w ochronę obszarów morskich generuje zwrot z inwestycji rzędu 1,4-2,7 euro⁵, a ochrona 30% procent obszaru naszej planety do 2030 r. skutkowałaby znaczącymi korzyściami finansowymi dla wielu sektorów gospodarki i ogólnym pozytywnym efektem dla gospodarki światowej.⁶ Jestem przekonana o tym, że partycypacyjny proces na poziomie krajowym może skutkować zidentyfikowaniem dodatkowych obszarów chronionych, które zmaksymalizują korzyści środowiskowe i społeczno-gospodarcze.

Z poważaniem,

- *electronically signed* -

Florika Fink-Hooijer

⁴ Na przykład <https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/marine/docs/Socio%20Economic%20Benefits%20of%20EU%20MPAs.pdf> i <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/dbe3d250-b0b5-11e8-99ee-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

⁵ <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2020.103953>

⁶ https://www.conservation.cam.ac.uk/files/waldron_report_30_by_30_publish.pdf